

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Mártzius' 14-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Ha mindent le akarnánk ide irni, a' mit a' mult péntektől fogva ezen Ország-béli revoluziós állapotról olvastunk, az egész árkuat ezzel tölthetnök-be; hanem minthogy a' mik a' tegnapelőtti levelekben érkeztek, azok a' tegnapiakban csaknem mind visszavétettek, miért foglalnánk helyet mind ezekkel? Legfontosabb volt egy előadás a' Málthai Anglus Ujságban, mellyet elébb a' Bavariai, 's ebből azután egyéb Ujságleveleink is kthirdettek: A' Spanyol katona revoluziónak még Januariusi környülállásai beszéltettek benne, egészszen másképpen, elő, mint az akkori Ujságlevelek kihirdették volt. Hoszú tudósításának végén ekképpen szollott ezen Málthai Governement Gazette: „Ekkor (itt mind Januáriusi állapotot kell érteni) 15,000 emberre becsülték az insurgens sereget. A' hüségeken megmaradott seregek már útban valának, hogy Sevilla mellett az insurgensekkel megütközzenek, de nem volt reménség, hogy a' megverekedésre reá lehessen őket venni; melly vélekedésre a' következő környülállás is egy okúl szolgált: Egy insurgens csapat a' szigetről kijöven elnyomult vala Kadiksnak a' szároz felöl lévő legszélsőbb sánczához, a' Cortadurához. A' sánczban lévő örző seregeknek tüzet kellett volna adni az insurgens csapatra, de ök ezt nem cselekedték, azt mondván: hogy ök csak defensive akarnak csa-

tázni; mert, így szolltak továbbá, ámbár mi köztünk és a' mi insurgens pajtásaink között valami kevés vélekedési különözés találtatik is, e' csakugyan oly kevés, hogy mi inkább akarnók, hogy nekünk a' parancsoltassék, hogy ne löjünk reájok, mint sem hogy löjünk.“ — Azt is erősítik, így folytatja szavait a' Governement-Gazette, hogy a' Kadiksi nép, ámbár még most gondolkodását egészszen ki nyilatkoztatni nem mérészli, általjában jó szemmel nézi ezen revoluziót. A' fegyveres magazinumban nyomtató mivhellyet állítottak fel az insurgensek, 's úgy lehet gondolkodni, hogy a' falusi nép is a' Quiroga között fennálló egygyeterítés által ennek proklamátzióji nem soká az egész országban el fognak terjedni. Quirogának nyilvánóságosan kimondott célzása az, hogy a' Királyt a' Cortesek által készítettett Constitútziónak meg erősítésére reá vegye. Ezen insurgens vezér Inzsinör Oberster, 's egy derék és próbákra-kész tiszt. Gibráltárban úgy beszélték Jan. 23-dikán, hogy Malagában fontos népzengés uralkodna, 's valami nevezetes történetnek eléfordulását várnák, de még semmi bizonyos környülállásról nem lehetett valami hitelest irni.“ —

Ezen Governement-Gazettének szavaiban ha talám taláztatna is valami hiteles környülállás, látni való, hogy mind régi dolgokat beszéll. Hagyjuk hát ennyiben. Mennyünk az ujabbakra: —

Insurgens vezér Rigo csudálatos expeditziókat teszen. Csak most irtuk vala, hogy Malaga ellen való czélzását el nem érvéu, Leon szigetéhez ismét vissza tért, sőt a' tegnap előtt érkezett levelek szerént, hogy már ezen szigetre ismét be is szállott volna. Tegnap ellenben azt vevök véletlenül, hogy ismét Malagához vette útját 2500 insurgensekkel, melly expeditziójáról így irnak a' Madridból Febr. 24-dikén indult, és így nagyon új tudósítások: —“

„A' Rigo' serege, melly a' maga Malaga ellen tett expeditziójából Vejerhez visszatért vala, onnét ismét útnak indult S. Roque felé 's most egész Malagáig ment, a' hova Febr. 17-dikén be is ment. (Ezen tekintetben tehát még is csakugyan lenni kellett valaminek azon Malagai népzengésből, melyről a' Malthai Gouvernement-Cazette emlékezett). Generalis Odonel mindenütt nyomba követte az insurgenseket 's az ő hátulmenő csoportjokat Mirabellánál beérvén azt megtámodta. Az insurgensek vakmerően védelmezték magokat, de végre a' csata mezejét elhagyni kéntelenítettvén, 's csapatjoknak egyharmad részét elvesztvén, széllyel szaladoztak. Februar. 19-dikén Odonel is megérkezett a' Malagai halmokra, a' hol Rigo a' város előtt velle szembe szállott. Odonel megtámodta az insurgenseket; a' verekedés heves volt; 's végezetre Odonel hátat adni kéntelenítettett. Hanem Rigo ezen csata után, nem tudni miért, azért-é, hogy a' lakosokhoz nem bizott, vagy pedig, hogy nem érezte oly erősnek lenni magát, hogy Odonellel még egyszer szembe szállasson, vagy talám azért is, hogy Granadának fellázzasztására akart sietni, elég az a' dologhoz, hogy Malagát Februar. 20-dikán oda hagyta, 's onnét északfelé

néhány óra távolságra, a' Granada felé menő útnál, Colmenárnál helyeztette állásba magát. — Mit fog továbbá Rigo csinálni? fogja-é útját Granada felé tovább folytatni? ezt ezután fogjuk meghallani.“

A' mi a' Párisból Febr. 29-dikén indult Ujságlevelek közzül a' Ministerialisabbakat, a' Monitört, 's a' de-Paris és a' Debats Journálokot illeti, ezek Spanyol Országról semmi Ujságot nem tudtak. A' Gazette-de-France ellenben a' Madridból Februar. 15-dikén indult levelekből azt a' különöst erősíti, hogy Freyre egy okos fordulás által Kadiksba minden seregeit bevívén, a' szökés által már különben is megkevesedett insurgenseket innét akarja gyakor kiütések által vesztegetni. Már estek is, de minden resultum nélkül, holmi apróság öszszecsapások. Meghatározottatott, hogy Magridtól délfelé tíz mértföld távolságra, Ocanánál, az Eguia vagy az Elío' vezérlése alatt 20 ezer emberekből álló armáda szálljon lógerbe. — A' Liberais Ujságok ellenben most is külömbkülömb hirtet közlenek, mellyek mind az insurgenseknek kedvezők. Ilyenek volnának: Hogy Gen. Freyre az insurgenseket, Cortadurával által ellenben megtámodta volna, de 300 embereket elvesztvén, vissza veretett, hogy insurgens vezér Rigo, maga, Algesirashól Gibraltárba bemenvén, ott jó summa pénzt vett kölcsön, 's azzal, és feles eleséggel, ágyuk' elejébe való lovakkal, 's a' katonák' szánára való Czigarrával, Vejerhez visszatért; hogy Algesiras, Tariffa, és Vejer magokat az insurgensekhez csatolták volna; hogy a' Freyre armádájától két Regimentek az insurgensekhez által mentek volna; hogy a' Királyi Karabélyosok, kik a' pártosoknak ellent akartak állani, Kommandánso-

kat és számos tisztjeiket elvesztették, 's vissza verették volna; hogy G. Freyre néhány alatta lévő Regementeket, melyeknek hűségéhez nem bizott, fegyverekből kivetkeztette volna; 's hogy az insurgensekre tüzet adni semmi seregei nem akarnának 's t.

A' Monitor Mártzius' 1-ső napján is egészen halgatott Spanyol Országról. A' Journal-de-Paris szerint Kadiks Febr. 11-dikén, még valósággal a' Királyi seregek' kezében volt. A' rossz, hogy Gen. Mina, az egygyik insurgents vezér, a' Navarrába való menetelre utat találván, ott Guerillásokat gyűjt 's második insurrekciót organizál. A' Constituzionel és Renommée erősítik, hogy Kadiks, Febr. 13-dikán, minekutánna az insurgents oda néhány bombit bevetettek volna, nékik kapukat nyitott volna; hogy Mina néhány nevezetes tiszteket vitt volna Navarrába az insurrekciónak organizálására; hogy Oviedóban, Asturia fő városában, a' Constituzió proklamáltatott 's ezen egész tartomány fegyvert fogott volna 's t.

Egy Párisi magános tudósító így irt Martzius 1-ső napján a' Bavariai Közönséges Ujságban: „A' mostanság Spanyol Országból ide érkezett tudósítások nyughatatlankodtatók. Ugy látszik, hogy a' két rész közt nevezetes verekedés történt, 's a' Királyi seregek, melyek a' szökés által meggyengültek vala, vissza nyomattattak volna. Azt is beszélük, hogy az esmeretes Mina, Frantzia Országból Angliába 's onnét az Arragoniai partokhoz evezvén, oda kiszállott volna, 's az insurrekció ott is organizálna. Ferdinandus Király már azon volt, hogy elvegye Freyrétől a' vezérséget, 's csak annak meggondolása miatt nem cselekedte, hogy így az ármáda, melynek gondolkodása különben is gyanus, egészen el-

szélledhetne. Ezen tudósítások (így szoll az író) hiteles kútfőből vétettek. Már tiz napja, hogy csoportosan jönnek Spanyol Országból Frantzia Országba azon idegeknek, kik ott tartózkodtak.“

Nagy Brittanía.

A' csür vagy mint már most kezdik irni, a' Szénás padon meglepetett özszesesküvés' tagjainak kikérdeztetése most a' legnagyobb tárgya a' Londoniak' figyelmének. Már 16-tot fogtak össze közölök. Egy Paalin nevűre 2000 forint jutalmat tettek ki, de még nem kerithették kézre. A' Guardian nevű újság szerint 15 fő személlyeknek meggyilkolása volt volna az esküvés' plánuma. A' bűnösök ellen való vád három féle tekintetből fog folytatni — 1. Felségárulásért. — 2. A' Smiters meggyilkoltatásáért. — 3. A' Ministerek ellen való özszesesküvésért.

Német Ország.

A' Magyar Hazát közelébből érdeklő tárgyaknak megsokasodása miatt, a' M. Kurir' leveleinek megsaporítása mellett is félbe kelle szakasztani, két utolsó Ujságunkban a' Német Országí ifjú Radikálisoknak azon leveleiket, melyeket a' Berlini Udvari Ujság a' végre kihirdetett, hogy lássa a' világ, hogy ily gyermekek, melly veszedelmes balgatagságokon forgatták légyen elméjeket, 's hogy melly nagyon eljött volt légyen az ideje annak, hogy ezen népingerlő árviz' elejébe gát tétetessék. Most már hamarjában fogjuk ezen tördelek leveleket is következtetni. — Ugyan az a' Tertianus, kinek egy Semináristával közlött gondolkodásait XVIII-dik számú M. Kurirunkban kiadtuk, így irt 1819-

ben December' 29 - dikén ugyan ezen Seminaristához."

„Terhes és zavaros' fellegzetek lebegnek fejemben; egygyik üzi a' másikat; valóságos zavarék; felzavart gondolatok cháóssa; bánatos indulatok; 's még is könyhullatás nélkül állok itt a' pusztán, enyhülés és szabadság után esdekelvén. Valóban sok, igen sok, hogy ezen borzasztó nehéz időket kiállhatjuk; nagy próbáltatás alá vagyunk vettelve. A' férjfiú csendesen halgat, a' felserdült ifjat búbanat emészti, a' gyermek sir. Mi lehet az oka, hogy egészszen tisztává nem lehetnek gondolataim? De várj rá csak, légy egy kis türedelemmel, hallgass! Azonban ismét forni kezd bennem a' feltüzesedett vér; itt állok ismét bizontalankodva; nagy lépésekkel nyargalok le 's fel; még se' látok tisztán. Várj még egy keveset! a' kétségbeesés közelget, a' rosdás kardot elő keresi, a' jusért viaskodik; úgy látszik, mint ha már repedeznének a' lánczok. Oh Hatalom! jöjj-el, óh Szabadság! jöjj-el a' tijeidhez, kik ily nagyon esdeklenek utánnad; mint megölelnélek én tégedet, Szabadság! Kedves angyali kép! Mutasd-meg már egyszer magadat az elnyomorodott világnak. Isten, te tudod, hogy mint elnyomorodott ez a' világ! segitts rajta; segitts a' hozzád bizókon. A' jövődő nékem mind inkábbinkább homályosul; szomorú a' jelenlévő, de még szomorubbna látszik lenni a' jövődő.... Nagy a' gyalázat, mellyet magunkra veszünk. Bolondoknak; ostoba szenvedőknek ezer esztendő múlva nevezni bennünket. Sandról semmit se', vagy nagyon keveset hallunk. Mind egy! Szegény, ő megcsalatott; ő ezt irta vala: Én a' hajnalnak felköltésére megyek! Ezt ő meg is tette; a' hajnal felserkent vala, de ismét elszunnyadott. Ki ennek az oka?

Mi magunk. Rettentő hiba, hogy a' Szabadság' felhasadott hajnalának pirosát ismét elalunni engedték. Lankadtak, alszékonyok vagyunk-é? Valósággal, Szegény, Kedves Sand! A' te erántunk való szereteted erős vala: de te nem tudtad, hogy melly Szénás-ókrök voltunk mi. Sokáig fogunk mi még panaszkodni azért, hogy az ő lépéseit nem követtük. Sand szabad ember, de mi vagyunk ám inasok. Itt Schiller Telljének következő szavai jutnak eszembe: Nem vagyunk-é önn' védelmünkre alkalmasok? Mi végre tanultuk a' kézívnek felvonását (feszítését) 's a' csatázó bárdat forgatni? Minden teremtésnek adatott valami, mellyel magát a' halállal való fenyegettetéskor védelmezhesse. Hiszen mi is tanultunk a' Turnirozó piacon viaskodni, kardot forgatni. — Hát mi nem volnánk-é valami könnyebb dolognak végrehajtására is alkalmasok? Hiszen Schiller mondja a' Szüzről irt munkájában: Hogy semmit se' ér az a' nemzet, a' melly mindent örömmel fel nem áldoz becsületéért. De hát nem abban kell-é egy nemzetnek a' maga becsületét keresni, hogy szabad lehet? Mi nem vagyunk szabadok, 's csak szót adunk becsületünkért, a' hol életünket kellene azért oda! adnunk. Ki kell a' kardnak tisztittódni a' rozsdából, különben meg nem találhatik többé a' becsület. Már lábaik alá tapodták őket az erőszakosok, a' gonoszok; még csak egy lépés van hátra, a' mellyen túl Német Ország-nak becsülete össze tört cserép.... Német Ország! hol késedelmezik a' te Hermannod, Hol van a' régi hűség? Hol van egy Szabad Ember? Volnának csak Teutoniai anyáink: csatázni kergetnének ezek minket, a' szabadságnak, jusnak, és becsületnek megszerzésére!"

Ezen Seminarista a' maga napló köny-

vében tett jegyzései közt megemlítvén, hogy egy Prokurátornak iróasztalánál dolgozó ifjával a' mostani Babeltorony-építéskori zürzavarról, Turnirozásról, J....ról, Austriáról, Pruszsziáról, a' Politzsiáról, Sandról 's a' Fejedelmek' részkeztéséről való értekezése után egy óráig beszélgetett 's azután J...hoz ment volna, így folytatja jegyzéseit: „O mint fellelkesülve, felgyuladva, örömmel 's vágyódással eltelve vagyok ma ismét! Egek tápláljátok e' tüzet a' ti valóságok által, 's töltsétek a' legtisztább esmerettséget szívémbé, hogy a' népről és szabadságról való minden érzéseimet Historiai princípiumok szerént megmutatva a' Fejedelmek' minden kutyájinak elejébe dördítessen.“

Egy valami 18 esztendő idejű kereskedő legény így irt 1819-ben Sept. 24-dikén egy Oskolamesterségi Candidátushoz: „Te nékem a' Fejedelmekről 's az erántok cselekedéssel való gyűlölségről irsz valamit; ebben én is egygyetértek. A' máj időbeli Fejedelmek és Urak az igasság' lelkét, ezt a' valóságos szabadságot, számkivetésbe szeretnék küldeni, mert ők minden nemű szabadságot gyűlölnék. A' Fejedelmek 's igasság közt telyes egygyesség 'soha nincsen, mint ezt az ő inasaiknak minden cselekedeteikben eléggé szemléljük. Hogyan győzedelmeskedhetne tehát itt az igasság' lelke? Ki kell hát irtódni a' rosszaknak, a' csábitóknak. Itt van Sand... Én így itélek.“ — Ismét ugyan azon hónapnak 29-dikén ugyan ahoz: „A' te ezen időről 's a' mi cselekedeteinkről való gondolataid, midőn sokakat az örökös hivatalokról és arról, hogy örökös hivataloknak kell lenni, beszélteni hallok, olyanok, mint ha szívémben írva volnának. Örökösített hivatal, értelem nélkül való szó; nem vagyunk mi Egyiptomiak,

hogy egy Fejedelem' vagy Ur' háza uralkodjék rajtunk, és a' mi 1000 esztendőktől-olta igasságtalanság, nem leszz az egy óráig is igasság.“

Az Egygyesület' legfőbb iparkodásának célzásai, Német Ország'nak egygyé létele és Constitutziója voltak. Egy 20 esztendő koru Seminaristának jegyzései közt ezek találtattak: „Hát J... valami-é, tudós-é, bünös-é? Távól légyen. Mert mi azt gondoljuk, hogy ő tanult. Egy Császárság'nak kell lenni 's t.“ — Alább ismét: „A' szentséges Német Császárság'nak, az ötöt egygyé-tévő Constitutzióval megegygyezőleg vissza kell állani. De ezt sok dolognak meg kell előzni. A' különkülön törzscöknek egy Constitutzió alatt kell örvendeni, hogy Fejedelmek nevelődjenek. Csak egyszer Constitutzió legyen az Országban az után minden rút-ságot eltávoztat a' nép' szava; az után nem leszz szükség oly tettekre, a' milyent S a n d elkövetni mérészlett. Hanem addig, míg a' Constitutzió megkésülhetne sokaknak el kell az ő módja szerént láb elöl tétettetni.“ — Egy könyvnyomtató inas így irt a' mult őszön ugyan ezen Seminaristához: „Azt gondolom, hogy már eljött az ideje, hogy Német Ország' hajnala felhasadjon... Olvastad-é a' Würtembergi Constitutziót? e' még jobb mint a' Bavariai, 's Isten' segedelmével minden Németek fognak Constitutziót kapni! Közelébbi levelemben közleni fogom velled erről való gondolataimat. Nagyon bizván, hogy az Isten mindent jóvá fog tenni, vagyok hüséges atyádfija.“ — Egy még csak néhány hónapoktól fogva, mint Confirmandus, paphoz járó Gymnasta, így nyilatkoztatta ki ezen tárgyról való gondolkodását ugyancsak a' fennemlitett Seminaristához 1819-ben Nov. 27-dikén irt levelében: „Itt következnek már

most az én Német Országról való gondolataim. Mi ötöt ezen nevű és kiterjedésű kerületekre oszthatnók-fel: Felső Rénus (Helvétzia és Baden); Közép Rénus; Alsó Rénus (Belgium); a' Vézeri kerület; a' Ménusi kerület; Alsó Albis; Közép Albis (Cseh és Morva Országok); Inn' kerületje; Duna' kerületje; Alsó Odera; Felső Odera (Slézia); Vistula' kerületje (Pruszsia). Ezek tehát 14 kerületek lennének; minden kerületben választanának a' Nemesség' és Nép' küldöttjei kerületi Tanácsosokat, kik a' kerületeknek nagyságaikhoz képpest egyegy Kántont kormányoznának. Ezen Tanácsosok választanának magok közzül három-három esztendőre Herczegeket, ezek pedig egy derék Császárt, holtanapjáig, de úgy, hogy jó okokra nézve le is tétethetne. A' törvényeket a' Császár adná, de a' mellyek a' magok első megerősítettéseket vagy visszavettetések a' Herczegektől esztendőnként tartandó Diétákon, másodikat pedig a' Kerületi Tanácsosoktól a' Kerületi Diétákon vennék. Minden kerületben lenne egy kerületi Itélőszék, 's a' birodalom' fő városában egy fő Itélőszék. Az apróság' kérdéseknek megítélésére lenne, a' kerületi Tanácsos' felvigyázása alatt, a' kántonokban is egyegy Al-Itélőszék. Békeség' idején semmi hadi szolgálat nem lenne, de egyéberánt minden rangú férjfiú minden külömbiség nélkül tartozna minden esztendőben 4 hétig a' fegyverben való gyakoroltatásra eléállani. Mikor hadakozás lenne, vagy a' Császár maga, vagy pedig azon Al-herczeg, a' ki helyette az ő kerületjét kormányozná, köteleztetne a' birodalom' armádáját vezérleni. — Az eszközökre nézve, mellyek által mint ezen fiú gondolja, hogy a' czélt el lehetne érni, nagyon lázzasztó nyilatkozatá-

sokat foglalnak magokban az Akták közt előforduló napló könyvek 's levelek. —

A' többször említett Gymnazistának napló könyvében találtatik ezen megjegyzés is: „Mind a' 38-czat megölni könnyű „dolog, 's csak egy szempillantati munka!“ — Az 1819-ben Sept. 19-dikén tartatott kikérdeztetési jegyző könyv szerint pedig megvallotta, hogy ő itt a' 38-czaton egyáltalában a' Német Birodalom' Országgló Fejedelmeit értette. — Egy más írásában ezen nyilatkoztatás után: „Vér a' megengesztelője és megpecsételője minden nagynak, ugyan csak ez így énekel:

Zwar brauch ich Blut, zwar brauch
ich Leichen,
Doch Deinen Jammer will ich scheuchen.

Wo je die Welt was Grosses sah,
Da gab es Streits- und Kampfes-Noth,
Wo je was Göttliches geschah,
Da gab es Stätten blutigroth.

Wo Völker sind gefangen,
Durch Blut sie wurden frei;
Am Kreutze musst' Er prangen,
Dafs Gott gesühnet sei.

(Igaz, hogy vért és holt testeket kívánok, de elkergetem inségeidet —

Hol a' világ valaha valami nagyot látott, ott mindenütt viaskodás és csatározás' veszedelmei voltak; a' hol valami isteniség történt, ott vértől pirosuló helyek is találtattak —

Hol fogoly népek voltak, vér által lettek szabadokká; Néki a' kereszten kelle diszeskedni, hogy az Isten megengesztelődjék). — „A' mi hajnalunk felhasadása (igy szoll továbbá ugyan ez) nem fog már sokáig késni; a' nép nem soká köszönteni fogja a' feljövő véres napot, hanem az ő szívének tisztának és szabadnak

kell lenni. A' csupa gyűlölség! egy Némethez se' méltó. A' fellelkesülés éles kardot huz a' szabadságért: de az ő vagdalkozó mesterségének nevezete a' szeretet és a' jusnak megesmerése. Kilencz hónapokig hever a' gyermek az anyja' méhében? Vagy azt gondolod - é, hogy Lipsia a' valódi bába lett volna? Lás'd tehát: A' Németek még nem akarnak szabadokká lenni; még inaskodni akarnak; Jérusálem még kövel hajgálja a' maga Prófétájit. Már voltak Jenáji, Francziáji, és Lipsiáji, 's még is mind a' Fejedelmek korbácsa 's külső síp szerént járja a' medvetánczot. Nagy gyönyörűség volna kardot huzni; elunnya az ember a' hosszas várokozást. De, valami nélkül ellenni, a' mesterség. Halgatni! De kinek ne bocsátna-meg az Isten, azért, hogy, mint szabadság' tanuja a' vesztő padon esett-el. De ezen tisztelet-tétel már ma nem használ a' hazának. Hermannként három esztendeig kell az ellenségnek szolgálnunk, de a' hazaszeretetét szívünkben még is meg kell tartanunk. Ha csak kedvünkre kívánnánk élni, Amérikába kellene mennünk; ott szabadon nézhetnénk az égre a' Fejedelem által való megpofoztatás nélkül: de atyád éhezvén, szomszédod' koldusának adhatnál-é kényeret adni? A' Frantzia változás semmit se' ér-é más népeknek, azért, hogy nékiek ily céljok elérése nélkül való? Melly kevés Burschok tudják, hogy mi a' Constitutzió!" —

(Folytatása a' jövő árkusban).

I r l a n d i a.

Itt, a' Galvay Grófságban, a' Dublini levelek szerént, nem hogy csendesedne a' Pántlikás emberek' zsibongása,

hanem inkább gyarapodik. Eleintén csak 50 vagy 100 emberekből állott a' csoportjok, most pedig már úgy megsokasodtak, hogy számmal, a' Spanyol Országgi Guerillákkal vetekedhetnének. Nem régen ezerezen jelentek-meg egy helyen. Mondják, hogy már a' katonaság sem elég számos, hogy zabolán tarthatná őket.

D é l i A m é r i k a.

Lord Cochrané a' Limai öbölben Callao kikötőhelyének bezárvatartását oda hagyván, elevezett onnét, nem tudják hova, csak gondolják, hogy valami Spanyol hadi hajók elejébe, mellyek Kadiksból arra feié eleveztek volt. — A' Pampasi Kaczikák közzül a' legelőkelőbb Buenos - Ayresbe megérkezvén, jelentette, hogy egy más Kaczikát, ki az Artigas' barátjai közzé tortozott, elfogott, és hogy ő azonnalkész leszen ezen Respublika' segítségére 1000 gyalogokkal és 2000 lovasokkal meg jelenni, mihellyest tudtára esik, hogy a' Spanyolok oda kiszállottak. Elfogadták az ajánlását. Rondeau, a' Respublika' mostani Elölülője, Franziaországi születés.

Ezen Respublika' pénzének egygyik oldalán a' nap, ily irással: Provincia del Rio de la Plata — a' másik oldalán lét öszszekócsolt, 's egy kardot tartó kezek szemléltetnek. A' kard hegyére szabadsági sípka van szurva, ily irással: En Union y libertad 1813.

A' Rio-de-Janeirói kikötőhelybe Nov. végén 5 Orosz lineahajók érkeztek-meg. Az előtt csak kevéssel kötöttek volt ki ugyan oda 4 Anglus lineahajók is az Admiralis Hardy vezérlése alatt. — Az ő célzásokról még semmit nem irnak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Elegyes Dolgok.

Anglia. — Londonban A' kézrekerítettető gyanus személyeknek elfogattatása folytattatik. — Az özszeesküvést annak egygyik tagja árulta-el, a' ki L. Harrowby n a k lovaglasközben a' S. Jamesi sétáló helyen egy levelet által adott, melyben mindenek le voltak írva, a' mik történni fognának. — Az özszeesküdtek az nap' estve, mellyen a' Ministereket meg akar-
ták gyilkolni, a' szénás padon ebédeltek kenyérrel, sajtal, serrel és pálinkával. Mondják, hogy 50-nen is lettek volna. — A' gránátok, mellyek a' padon megtalál-
tattak, úgy nevezett kézi-gránátok, az az olyanok, a' milyeneket kézből szoktak hajgálni, de oly nagyok, hogy 14 fontos is találtatik köztök. Megkérdeztetvén Thistlewood, hogy mire valók lettek volna ezek, azt felelte, hogy a' Ministereknek voltak szánva, csemege- vagy gyümölcs fogásul.

B é c s.

Az Austriai Nemzeti Priv. Bankó ily Hiradást adottki: —

„A' Státus Gazdálkodási fő Hivatalá-
val tétetett egygyezés szerént, az ezáltal még el nem vétetett Banko-Aktziák, a' Statutumok' tartása szerént kívántató sum-
mák letétettvén, által vétettetnek. Erre nézve, minthogy ekképpen a' Statutumok szerént meghatároztatott 100,000 Aktzi-

ák telyes számra telnek, tehát már most több Aktziákért való sümme az Austriai Nemzeti Priv. Bankóba be nem vétetnek, Hogy azonközben kevesítettésére az Aktziákért való bététel által eddig fennállott út helyett, újút nyittattassék, az Austriai Nemzeti P. Bankó ugyan ezen egygyezés szerént ezen Mártziusnak 20-dik napjától fogva a' Beváltó és Anticipations-czédulákat egy különösen e' végre kinyitott kassába beváltja, 250 Bécsi becsü forintokért 100 Bankó - Valutumos forintot ad, 's az ezen úton által vett papiros pénzt a' Statusadministratziónak, a' semmivé tételre által adja. A' beváltásra beadandó papiros pénznek legalább 25 forintból, vagy többől kell állani, és oly summának kell lenni, hogy 25 számmal felosztathassék. A' Nemzeti P. Bánkónak e' végre kinyittatott kassája találtatik a' Singerstrasse nevü uczában az eddig volt Bankóépületnek első emeletében, 'sez, a' vasárnapokat, egyéb innepnapokat, 's szombatokat kivévén, egyéb napokon, délelött 9 orától 12-tőig és délután 3-tól 5-tig, mindenkor nyitva van. Bécs, Márz. 9 dikén 1820.

Gróf Dietrichstein Josef.
Banko-Kormányzó.

Ritter Geymüller Henrik János,
ennek Helytartója.

Gróf Fries Moritz Bankó-Igazgató.

Száz forint Huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Mártzius' 10-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 11-dikén 250 — 13-dikán 250 — forintot.